

ЮГОЗАПАДЕН УНИВЕРСИТЕТ „НЕОФИТ РИЛСКИ“

РЕЦЕНЗИЯ

Настоящата рецензия е изготвена на основание на Заповед на Ректора на ЮЗУ „Неофит Рилски“ № 1110/27.04.2021 г. за определяне на научно жури по процедурата за публична защита на дисертационен труд за присъждане на ОНС „доктор“ по докторска програма „Педагогическа и възрастова психология“ в ПН 3.2 Психология, 3. Социални, стопански и правни науки, и е в съответствие с изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България, Правилника за неговото прилагане, Закон за висшето образование, както и действащите Вътрешни правила на ЮЗУ „Неофит Рилски“.

Рецензент: Доц. д-р Наташа Ангелова, катедра „Психология“, Философски факултет, ЮЗУ „Неофит Рилски“.

Тема: Кибер насилие в ученическа среда (CYBER BULLYNG IN A SCHOOL ENVIRONMENT).

Докторант: Евангелос Хадзизис, катедра „Психология“, Философски факултет, ЮЗУ „Неофит Рилски“.

Научен ръководител: доц. д-р Русанка Манчева катедра „Психология“, Философски факултет, ЮЗУ „Неофит Рилски“.

Представената за рецензиране разработка се състои от 151 страници. В структурен план работата е разгърната в четири основни част. Дисертационният труд приключва с изводи по хипотезите и приносните моменти на научното изследване. Цитирани са 241 научни източника и към тях са добавени 11 интернет източника.

В първите две глави дисертантът запознава читателя със същността на кибертормоза. С исторически подход се спира подробно на дефинирането и създаването на интернета, разгледана е същността на уебсайтовете в днешно време и връзката им с училището и училищния тормоз. Специално внимание е отделено на кибертормоза като най-популярният начин за извършване на училищен тормоз. Изброени са различни видове кибертормоз както и са разграничени тези, които са най-типични за училищната среда. Във втора глава са обсъдени превантивните мерки и дейности, които се предприемат за разпознаване и ограничаване на кибертормоза сред учениците. По основните мерки върху, които се е спрял дисертантът касаят училищата като институции, както и такива мерки, които са фокусирани върху извършителите, мерки насочени към жертвите, дейности включващи работа с родителите на жертвите, дейности ангажиращи общността. Предложени са два модела за изследване на влиянието на кибертормоза върху здравето на подрастващите и превенция му. Споменати са изследвания, които алармират, че кибертормоза би могъл да доведе подрастващите до суицидни намерения. Цитирани са научни изследвания относно връзката между полът, жертвите и извършителите на кибертормоз. Разгледани са и автори изследвали копинг стратегиите на юношите жертви на кибертормоз.

В трета глава е представена целта, хипотезите, изследваните лица и методите за осъществяване на изследването.

Целта на изследователската работа е проучване на разпространението му и въздействието на кибертормоза сред тийнейджъри в горна училищна възраст.

Хипотезите са свързани с това, че когато потърпевшите от кибертормоз се идентифицират с жертвата, това влияе и върху отношението им към насилника. Друго предположение е, че поведението на потърпевшите от кибертормоз се влияе от пола им. Трета научна хипотеза издигната в това изследване е, че възрастта не е предиктор за поведението на юношите в ситуация на кибертормоз.

В проучването е използван въпросник, който е предложен на ученици от горна училищна възраст, участвали са 520 ученика. От тях 252 момчета, 268 са момичета. Въпросникът е предложен на ученици от 15 училища в Солун и Кастория, попълван е анонимно по време на училищните часове в присъствието на дисертанта и друг преподавател. Тези ученици, които са докладвали, че са били потърпевши от кибертормоз, са били допълнително интервюирани във връзка с преживяването и са били поканени да коментират как са се справили с преживяването и дали са информирали някого – родители, учители, приятели.

Данните са обработени със SPSS, използван е хи-квадрат анализ за доказване на хипотезите и представяне на различията в отговорите изследваните лица. Изводите за доказване на хипотезите са направени въз основа на интерпретацията на отговорите по всеки въпрос от въпросника.

В част **Обобщение на резултатите** в резюме са представени основните резултати от изследването, което способства за по-лесно и прегледно възприемане на информацията.

В глава **Заклучение** докторантът обобщава значимостта на темата, разгледаната информация от научната литература и в каква степен е изпълнена целта на научното изследване проведено от него.

Техническо изпълнение: Работата е добре изпълнена и отговоря на изискванията за такъв труд.

4. Заклучение

Докторантът се е справил много добре с проучване на научната литература по въпроса, касаещ дисертацията, с провеждане на изследването, като и с анализа на резултатите и заключенията към тях. Въз основа на изложеното по-горе приемам, че предложеният дисертационен труд „Кибер насилие в ученическа среда (*CYBER BULLYNG IN A SCHOOL ENVIRONMENT*) отговаря на изискванията, посочени в Закона за развитието на академичния състав в Република България. Поради това давам положителна оценка на дисертационния труд и предлагам да бъде присъдена на Евангелос Хадзизис - докторант, редовна форма на обучение по специалност „Педагогическа и възрастова психология“, към катедра „Психология“ във Философски факултет на Югозападен университет "Неофит Рилски", образователната и научна степен „доктор“.

17.10.2022г.

гр. Благоевград

Подпис:

(доц.д-р Наташа Ангелова)

